

Periòdic de comunicació popular de Sants i barris veïns
4.000 exemplars | Distribució gratuïta

Pàg.4

Ajuda mútua per salvar aliments

La Xarxa de Reciclatge d'Aliments de Sants continua creixent amb l'objectiu de fer front al model capitalista de producció i distribució d'aliments.

Pàg.5

Viquitrobades per la memòria de Sants

Una mirada col·lectiva i col·laborativa sobre la història i el patrimoni per a crear xarxa i compartir coneixements.

Pàg.12

Entrevista Casal de Joves de Sants

La cara D del nomenclàtor

Analitzem els noms dels carrers del barri amb perspectiva de gènere

★ EDITORIAL

La Burxa, un projecte de totes

La Burxa sempre ha estat un espai obert, col·laboratiu, horitzontal, on s'ha cuidat molt la salut del grup i els temps i ritmes de les persones i els col·lectius que la fan possible. Hem encetat una nova etapa amb energies renovades i moltes ganes de continuar alimentant la comunicació popular. Les darreres setmanes hem rebut molts missatges i comentaris celebrant la tornada de la publicació. Us donem les gràcies per la bona rebuda, per aportar el vostre temps, per ajudar a que La Burxa arribi a tots els racons del barri i per estimar-vos aquest projecte que és de totes. Continuem burxant!

★ MICROREFLEXIONS

Si vols col·laborar a la secció de microreflexions de La Burxa ho pots fer enviant la teva proposta al nostre twitter o bé fent-nos arribar fotos dels missatges que et trobes passejant pel barri a laburxa@gmail.com. Participa a La Burxa!

★ MICRO OBERT Envia'ns el teu escrit a laburxa@gmail.com

Per un refugi digne

Gemma Parera

Dissabte 18 de febrer, molta gent va sortir al carrer sota el lema "volem acollir", però més enllà del lema, ens preguntem com garantir la llibertat de moviment de totes les persones i com oferir un refugi digne.

Un grup de persones refugiades que han passat per la Casa Bloc de Barcelona, juntament amb el Punt de Suport de Persones Migrants – un col·lectiu de suport mutu amb persones refugiades i sol·licitants d'asil –, es van mobilitzar per denunciar públicament les condicions d'acollida en una roda de premsa a la plaça Sant Jaume el dimecres 15 de febrer.

El procés d'acollida es planteja en tres fases: la primera, preveu que durant els primers 6 mesos les persones refugiades puguin viure en centres d'acollida gestionats per diverses ONG on reben manutenció i altres ajuts, sense

disposar de permís de treball. La segona, amb possibilitat d'obtenir un permís de treball, preveu el lloguer de pisos, sota finançament del mateix programa i fins un màxim de sis mesos prorrogable en cas de vulnerabilitat. La tercera i última fase, preveu suports puntuals perquè s'entén que la persona ja és autònoma. Durant aquest procés apareixen moltes dificultats i traves que fan que no es compleixin amb les condicions que aquest grup de persones asilades i refugiades consideren una acollida digne. Alejandra Guillén, sol·licitant de protecció internacional, denuncia la retenció del passaport a canvi d'una targeta vermella, el que segons ella "em fa sentir exclòsa". Amb aquesta targeta són moltes les dificultats per obrir un compte bancària, adquirir una línia telefònica, llogar un pis o aconseguir feina, perquè moltes institucions públiques i privades no coneixen el document. A més, la targeta es revisa cada sis mesos per renovar-se o

ser retirada, el que genera una incertesa constant i dificulta encara més poder accedir a un lloc de treball. "A Catalunya som uns 500 refugiats, què passarà quan siguem 4.500?", es pregunta l'Alejandra.

Tatiana és d'Ucraïna i fa més d'un any que va arribar a Catalunya. Ha hagut d'abandonar la casa d'acollida on vivia amb els seus fills perquè ha acabat la primera fase del programa i ara es troba amb moltes dificultats per trobar un pis on viure. "Estic buscant pis, però ningú me'n vol llogar perquè desconeixen la targeta vermella i no tinc feina. A més el paper que ens proporcionen les ONGs com a garantia no és suficient" - explica.

Luis Lázaro, de Colòmbia, porta un any a Barcelona, i denuncia la "discriminació i exclusió que ha patit en el procés d'acollida". Explica que no hi ha un suport específic a la comunitat LGTB i que no ha rebut el mateix tracte

que una persona heterosexual. Les ONGs que gestionen el programa no han mostrat sensibilitat ni donat resposta a les seves demandes.

L'Ahmed, de Síria, posa de relleu una realitat que sovint no s'explica des de les institucions: les moltes persones que abandonen el programa per marxar a altres països, el que mostra la falta de sentit que té el lema "volem acollir" si no es posen les condicions per fer-ho dignament. "De les 25 persones que vam arribar a Barcelona amb el programa europeu de reubicació, més de la meitat han marxat cap a Alemanya, degut a les males condicions, la falta de menjar i de suport econòmic".

Per millorar aquestes condicions, es demana disposar del permís de treball i de residència des de la primera fase; que les tres fases es realitzin en una mateixa localització, i que s'ofereixi a la persona sol·licitant la possibilitat d'escollir la localització on

fer el procés, a més de facilitar una borsa d'habitatge social per totes les persones vulnerables, que es faciliti l'accés a la informació amb els traductors adients i que es faci una acollida adient als centres garantint els drets bàsics. També, que es creï una figura externa observadora i independent on fer arribar les seves queixes i que es tingui en compte la participació de les persones refugiades. Com deia el Luis Lázaro, no són objectes a "acollir" sinó persones amb veu, projectes i drets.

Prou de doble discurs, cal un refugi digne, però també igualitari, perquè no hi pot haver una acollida digne sense papers per tothom, sense el dret d'accés en igualtat de condicions que tota la població, al treball, a l'habitatge, a la sanitat, a l'educació..., i sense l'amenaça de ser expulsats, és a dir, sense batudes, ni CIEs ni deportacions.

Febrer Llibertari: lluites d'ahir i d'avui

Un any més, hem pogut gaudir d'un Febrer Llibertari que ens ha fet reflexionar, passejar i debatre sobre lluites d'ahir i d'avui. Rutes, debats, tallers, i altres activitats proposades per diversos col·lectius han impregnat el barri i la ciutat.

En «La efervescència social de los años 20» es presentava, en forma de llibre i exposició, un homenatge a les persones que van plantar cara a les injustícies del seu temps. Avui, d'altres planten cara a la

gentrificació dels barris, que fa perdre veïnes i guanyar turistes i, en la pèrdua, es desintegra el teixit social: d'aquí la ruta organitzada per l'Ateneu Llibertari de Poble Sec.

Els anys trenta també es recollien al Febrer Llibertari en forma de llibre: a «Del amor, la guerra y la revolución» apreníem de persones que creien en l'ideal d'igualtat i que van gosar posar-lo en pràctica. Com potser passa avui amb la lluita per la llibertat del

programari. I és per això que també la tecnologia ha estat present al Febrer Llibertari en forma de tallers de seguretat mòbil i un «cyber-vermut» sobre tecnologies lliures.

La desobediència i la criminalització han pres la forma de «Grito Amordazado», reivindicació teatral i debat que han aportat una mirada humana i política al problema de la repressió, que tampoc ve d'avui, com comprovàvem a la ruta en homenatge als maquis que

Negres Tempestes organitzava a l'Arc de Triomf.

Més enllà de Barcelona, altres pobles i col·lectius reivindiquen els seus drets, com les dones indígenes de Mèxic, que en una xerrada ens compartien la seva situació de lluita. Saltant barreres temporals, i en forma de documental, compartíem lluites passades amb altres dones indomables, com Federica Montseny, revolucionària anarquista que, trobant correlació entre l'alliberament de la dona i les idees

llibertàries, transgredí amb les seves propostes sobre l'avortament o el sufragi universal.

I, així, les lluites d'ahir i d'avui s'entrellacen al Febrer Llibertari, on les armes són la memòria històrica, la intel·ligència col·lectiva i el suport mutu.

Esbós per a una radiografia de l'Educació Secundària Pública al nostre barri

Assemblea Grog de Sants

Un dels objectius principals que s'ha marcat l'Assemblea Grog de Sants per als propers cursos és treballar per millorar i promocionar l'educació secundària pública (ESO, Batxillerat i Cicles Formatius) a Sants, Hostafrancs i La Bordeta. En l'actualitat estem realitzant un mapatge que ens permetrà tenir una primera fotografia de quina és la situació actual de la secundària pública als nostres barris.

De les dades, encara no completes, el primer que es desprèn i alarma, és que un percentatge significatiu de famílies que han portat els seus fills i filles a l'escola pública decideixen matricular-los en instituts concertats en comptes d'apostar per continuar l'educació en el sistema públic. Tot sembla indicar que l'oferta de places d'ESO és inferior al nombre d'alumnes que acaben sisè de Primària en el sistema públic.

Caldria conèixer a més, quina és la situació exacta a Batxillerat i als Cicles Formatius, però és destacable i denunciàble la manca absoluta de places públiques per al jovent que decideixi optar per la formació professional al nostre barri. A aquesta situació cal sumar que,

en els propers cursos, augmentarà el nombre d'alumnes de secundària com a conseqüència del boom de natalitat del 2008¹. També la urbanització de l'entorn de Can Batlló suposarà un increment afegit del nombre d'alumnes de secundària.

Tot i que la lluita veïnal al voltant de Can Batlló va forçar l'Ajuntament a pactar una sèrie d'equipaments per al barri, entre els quals una escola-insstitut, a hores d'ara no hi ha indicis que la seva construcció es realitzi a curt termini. Donada la passivitat de les administracions, els moviments veïnals i educatius hem de tornar a posar sobre la taula el desenvolupament del projecte perquè es planifiqui la seva construcció i pugui ajudar a cobrir les necessitats del barri.

Però les reivindicacions no es limitaran a l'augment de places de secundària pública. A més, treballarem per millorar la qualitat dels instituts existents en col·laboració amb la resta de la comunitat educativa. En aquest sentit, i coincidint amb les Jornades per l'Educació Pública i el període de preinscripcions (mesos de març i abril) encetarem una campanya perquè les famílies optin per l'escola pública.

Un altre dels eixos de treball serà la renovació pedagògica. Considerem que, al nou institut públic que necessita el barri, caldria bastir un projecte respectuós amb els i les adolescents, amb l'etapa evolutiva en la qual es troben i els diferents ritmes i interessos. Que potenciï la cooperació, el creixement emocional, l'autonomia, la creativitat, el pensament crític, la perspectiva de gènere, a partir per exemple de metodologies més actives i participatives, i el treball per projectes.

Per desenvolupar tota aquestes activitats, l'Assemblea Grog a Sants està promovent la creació d'una plataforma que englobi famílies, estudiants, educadors i tota persona interessada en general per la millora de l'educació secundària pública. A partir del debat sobre la necessitat d'un nou institut al barri realitzat el juny del 2016, va sorgir l'embrió de la plataforma que ja ha realitzat tres reunions i que han servit per definir les primeres línies d'actuació que hem resumit en el present article.

¹L'any 2000 es van produir 12573 naixements a Barcelona, mentre que el 2008 van néixer 14.637 infants. Igualment, hi ha hagut un increment de la natalitat en comparació amb l'última dècada del segle XX. Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona: <http://www.bcn.cat/estadistica/catala/dades/inf/dem/dem12/t201.htm>

la Ciutat Invisible
Cooperativa Autogestionària
COMUNICACIÓ GRÀFICA
Et sents invisible? Nosaltres t'ajudem...
LLIBRERIA CRÍTICA
Més que una llibreria al cor del barri...
RECERCA & INTERVENCIÓ
La memòria de l'ahir, les propostes pel demà.
www.laciutatinvisible.coop
c/ RIEGO 35 BAIJOS 08014 (BCN) 93 298 99 47

Pizzeria Ristorante
Putxinellis
Menú migdia 10€
Menú pizza 8€
Servei a domicili
Carrer de Salou, 23. 080014
Tel. 936112485 - 616807668
Horari: de 13.30 a 16h i de 20.30 a 24h
Dilluns tancat tot el dia - Dimarts matí tancat
www.restaurantpubdellis.com

EL TEU BARRI, LA TEVA COL·LA
CASTELLERS de SANTS
www.borinots.cat

CASAL INDEPENDENTISTA de Sants Jaume Compte
Carrer Muntadas, 24,
08014 Sants, Barcelona, Països Catalans
www.cis-jaumecompte.cat
o visita'ns al Facebook i al Twitter

EL TEU DENTISTA DEL BARRI

Dr. Marçal Solanas i Esquerra
ODONTÒLEG Col. num. 2325
Carrer d'Olzinelles, 96, 1r.
08014 BARCELONA
Tel. 93.332.04.19
mail: msolanasdentist@infomed.es

★ REGIREM EL CUB DE RUBIK

Construïm i lluitem, de la defensa a l'atac

Verda

Defensar-se és un dels instints més elementals dels éssers humans. Fins i tot l'esclau més submis ha aixecat les mans per defensar-se d'un cop del seu amo. Així doncs, en un món on regna la desigualtat i la injustícia, generar moviments per defensar-se dels atacs constants de les classes dominants és el més bàsic que podem fer. Però, com en un partit de futbol, sortir a defensar-se no és una bona estratègia per guanyar, doncs en el millor dels casos pots aconseguir un empat. I si cada lluita dels moviments socials la comparem amb un partit, a la llarga les pèrdues se'ns aniran acumulant. Posat en el context actual, això ens porta a una situació on l'avarícia dels poderosos ens col·loca sempre a la defensiva de les seves ofensives per explotar cada dia més a la immensa majoria de la població.

Però tot i així la societat és molt més complexa que els diferents resultats d'un partit de futbol. Hi ha lluites que tot i que es perden en les seves demandes, es guanyen en altres camps. Exemples d'aquests en trobaríem molts, perquè actualment els moviments socials s'han enfortit de forma considerable a costa de generar totes aquestes lluites. Així hem estat capaces de posar en evidència les mancances del sistema actual. De treure-li la màscara al poder per mostrar que està

al servei d'interessos oposats als de la majoria. En definitiva, no hem estat venent però sí convencent.

La lluita també és capaç de generar-nos una identitat col·lectiva que es contraposi a la imatge d'un poder que ell mateix s'ha anat desgastant i que ha perdut el suport popular i la legitimitat, motiu que explica l'ascens dels populismes arreu. Però correm el perill de basar la nostra identitat només en la lluita, en la barricada simbòlica. Hem de ser capaces de superar-la: des d'una barricada es pot defensar, però no avançar.

“La lluita és un element essencial que ha d'anar acompanyat d'una construcció alternativa de la societat que volen”.

La lluita és un element essencial que ha d'anar acompanyat d'una construcció alternativa de la societat que volem

Viure només de la lluita és complicat, perquè genera molt de desgast, tant repressiu com d'energies. Implica adaptar-se

als ritmes de l'adversari i combatre en camp contrari aquells aspectes que ell decideix atacar i quan ell vol. Per això la lluita és un element essencial que ha d'anar acompanyat d'una construcció alternativa de la societat que volem. En l'article anterior de Regirem el Cub de Rubik anomenàvem a aquesta societat l'horitzó que havíem de dibuixar. A l'horitzó mai s'hi arriba, sinó que et marca la direcció cap a la qual caminar. Aquesta construcció és el que creiem que ha d'ésser la feina paral·lela necessària per complementar la lluita.

La construcció, de la mateixa manera que la lluita, ha d'abastar tots els camps de la nostra vida. En aquells camps on el capitalisme ens ataca de forma més propera és més fàcil veure aquesta necessitat. Es combat el patriarcat, mentre que a la vegada es treballa per construir relacions més lliures. En el camp de les relacions personals és on tenim més capacitat per construir una alternativa més forta que el capitalisme. Aquest pretén generar un món de persones individualistes, al servei del mercat, quelcom totalment oposat a la natura social de les persones. No és d'estranyar que les resistències més fortes al capital vinguin des d'allà on existeixen unes relacions socials fortes, ja sigui en comunitats concretes, barris o pobles.

“Amb feina de formiga anem dibuixant traces de l'horitzó que volem.”

La construcció d'alternatives és doncs una altra cara de la lluita que es realitza des de diferents camps i maneres. Les alternatives que generem són la manera de superar la barricada i poder crear lluites ofensives. D'aquesta manera podem començar-nos a plantejar sortir a guanyar determinats partits. Tot i això, encara queda molt per poder tenir un horitzó definit que ens pugui plantejar jugar a guanyar el campionat. Amb feina de formiga anem dibuixant traces de l'horitzó que volem.

La vida en una societat plenament capitalista planteja complexitats mentre lluitem contra aquesta. Actualment estem jugant partits que a la defensiva és impossible no perdre. És el cas del turisme, per posar-ne un exemple. El capital té el poder per decidir de quin tipus d'economia hem de viure. El turisme destrueix el teixit productiu de la ciutat controlant els fluxos de capital per invertir-lo en aquesta nova indústria. Malgrat tot

el discurs d'expulsió de veïnat, precarietat laboral, destrucció del teixit social, etc. aquest s'imposa de forma aclaparadora als barris. De quina manera es pot contraposar aquest model econòmic, quan l'anterior model en el que es basava l'economia de la ciutat tampoc és el que volem ni és el nostre? L'economia cooperativa és una alternativa que s'està gestant i encara depèn dels fluxos del capitalisme. La lluita estudiantil és un altre exemple, doncs cada reforma suposa una pèrdua de les classes populars a l'accés i la qualitat, però la lluita no genera cap alternativa possible i per tant ens aboca a contínues derrotes o, en el millor dels casos, empats. Algunes possibilitats per sortir del pas poden ser seguir plantejant lluites defensives, aconseguint empats valuosos. Quan els empats no serveixen i calguin ofensives per guanyar es podria buscar lluitar per determinats objectius parcials, com defensar una economia local—encara que capitalista—o aconseguir apuntalar millores des de l'estat, tot i que caminem per una gestió comunitària dels recursos. D'aquesta manera, a més de poder convèncer, podem començar a visualitzar que les victòries són possibles.

★ ALTERNATIVES ECONÒMIQUES

La Xarxa es fa gran

Xarxa d'Aliments Reciclatos de Sants

La Xarxa d'Aliments Reciclatos de Sants (XARS) és un espai de trobada d'un seguit de gent que s'organitza per recollir l'excedent d'aliments i repartir-lo. Una xarxa que a través de l'auto-organització i el suport mutu vol teixir una alternativa al sistema capitalista. La XARS ja fa prop d'un any que existeix i ha estat recuperant un munt de menjar que d'una altra manera hagués acabat a les escombraries.

“Ara la Xarxa es troba els dilluns a Can Batlló i els dijous al CSA Can Vies”

Els dilluns i dijous a les 20:30h els integrants de la XARS es troben a la nau 1 de Can Batlló i des d'allà sortien a fer la ru-

ta pels comerços que donen el menjar sobrant. Els dijous, però, eren poques les persones que participaven i van decidir canviar el punt de trobada d'aquest dia. Ara la Xarxa es troba els dilluns a Can Batlló i els dijous al CSA Can Vies, cosa que ha fet que s'hagin afegit noves persones i s'hagin organitzat de nou per reciclar el menjar aquest dia.

A l'hora de trobada, el grup que fa la ruta passa pels diferents establiments que hi col·laboren. Després retorna al punt de trobada on es distribueix allò recollit en cistelles de les participants. La recollida de les cistelles coincideix amb la cafeta de Can Vies dels dijous i permet que aquesta s'allargui fins a les 22h, essent possible recollir-la també els divendres a la tarda.

La Xarxa s'ha fet més gran,

amb un increment de les participants, però encara ha de seguir creixent. Cada dia que la xarxa recull menjar, recupera molts més aliments dels que pot aprofitar. A la Xarxa hi pot participar qualsevol, ja sigui col·laborant en la recollida d'aliments sobrants, com aportant menjar que ja no es pot vendre i que no vulguin llençar—en el cas de comerços—.

“Mentre es llença menjar, s'exclou d'aliment a aquelles persones que no tenen prou ingressos per accedir-hi”

Però la XARS vol ser més que un espai per salvar aliment en bon estat de les escombraries.

Aprofita l'organització per alimentar-se de forma gratuïta, per qüestionar aquest model de producció capitalista. Un model basat en la creació constant d'excedent alimentari que es llença per no entrar en la lògica d'un mercat que pensa en beneficis en lloc d'abastir les necessitats de la població. Així, mentre es llença menjar, s'exclou d'aliment a aquelles persones que no tenen prou ingressos per accedir-hi.

A més la resposta que la Xarxa utilitza front aquest model econòmic és el de l'ajuda mútua, on les pròpies persones interessades s'organitzen per resoldre les seves necessitats, un model que és extensiu a la resta de necessitats. D'aquesta manera es confronta amb els models assistencials i caritatius, actuant per canviar els problemes d'arrel.

Coòpolis a Can Batlló: història d'un procés col·lectiu

Equip promotor de Coòpolis

El projecte Coòpolis és una aposta conjunta del veïnat, les iniciatives de l'economia social i solidària i de l'administració pública per desenvolupar un equipament de promoció de l'economia cooperativa al recinte de Can Batlló. L'objectiu és crear-hi un ecosistema d'activitat socioeconòmica i formativa, de generació d'ocupació i d'impacte social, que afavoreixi la creació de llocs de treball en cooperatives i l'enfortiment socioeconòmic local.

Autogestió comunitària a Can Batlló: l'embrió de Coòpolis

L'11 de juny de 2011, després de dècades de reivindicacions, el veïnat recuperà el recinte industrial de Can Batlló. Les tasques de rehabilitació comunitària s'iniciaren al bloc 11, que esdevingué l'Espai Veïnal Autogestionat Bloc Onze, amb auditori, bar i biblioteca, entre

altres equipaments. La Plataforma Can Batlló és pel Barri inicià un procés col·lectiu per detectar altres necessitats socials, i elaborà un llistat de projectes a ubicar a la resta de naus sense usos previstos. Coòpolis fou una de les propostes que nasqueren d'aquella detecció col·lectiva de necessitats. Es va considerar imprescindible comptar amb equipaments destinats a generar ocupació i activitat econòmica per afrontar les dificultats de les classes populars. L'aposta enllaçava amb la funció productiva històrica de Can Batlló, així com amb la tradició cooperativista del barri.

Un equip format per cooperatives de treball vinculades a Can Batlló, La Ciutat Invisible i La Col, aportaren un primer esborrany del projecte; i es van conformar, posteriorment, com a grup promotor de Coòpolis. El 2014, per encàrrec del Districte, desenvoluparien l'estudi: arquitectes, sociòlogues i consultores en economia social i solidària treballaren en una proposta de rehabilitació i adequació del Bloc 4 de Can Batlló: el projecte Coòpolis.

Nova realitat socioeconòmica barrial i institucional

L'estudi s'entregà el juliol del 2014, i la realitat social i institucional anà fent el seu camí. El moviment de l'ESS s'articulava, i des de la XES es llençaven les 14 Mesures per a la Democràcia Econòmica Local. Proposaven noves polítiques socioeconòmiques locals, que abandonessin la promoció del capitalisme i es fessin des del nou paradigma de la concertació pública-cooperativa-comunitària.

D'altra banda, al barri, les iniciatives cooperatives i comunitàries santsenques s'anaren coordinant fins a la creació de l'Impuls Cooperatiu de Sants. Entre els seus objectius; el foment de la intercooperació i la creació d'ecosistemes cooperatius locals. En aquest sentit, el projecte Coòpolis es presentà a l'auditori de Can Batlló l'abril del 2015.

Finalment, una darrera instància també afavorí el projec-

te: s'esdevingueren canvis de governs locals. En el nou Ajuntament de Barcelona es creà un òrgan específic per a la promoció d'una nova política socioeconòmica a la ciutat i es llençà un Pla d'Impuls de l'ESS on es comptava amb Coòpolis com un dels projectes emblemàtics a recolzar. A nivell de la Generalitat de Catalunya, també s'apostà per una nova generació de polítiques públiques de promoció del cooperativisme, i el 2016 llençà

la proposta de crear 15 Ateneus Cooperatius arreu del país, amb finançament públic i gestionats per les xarxes cooperatives locals.

La convocatòria de l'Ateneu de Barcelona fou guanyada per Coòpolis, i amb les tres variables en marxa –comunitàries, cooperatives i públiques- Coòpolis l'Ateneu Cooperatiu de Barcelona començà a caminar.

Un Viquiprojecte vinculat al barri

Col·lectiu Patrimoni Invisibles

Des de fa tres edicions, el col·lectiu Patrimoni Invisibles i la Biblioteca del Vapor Vell, hem anat organitzant Viquitrobades amb la voluntat de dinamitzar el patrimoni dels barris de Sants, Hostafrancs i la Bordeta. La Viquipèdia té com a objectiu principal recopilar el coneixement en format enciclopèdic, des de la neutralitat, el contingut lliure i el desenvolupament col·laboratiu. Els valors que fomenta són compatibles amb la nostra manera d'entendre i defensar el patrimoni. Si la memòria i la història és col·lectiva, no és lògic que tothom tingui la possibilitat de reivindicar-la i difondre-la?

“A les Viquitrobades visitem el patrimoni

del barri, consultem bibliografia local i creem o ampliem entrades a la Viquipèdia”

Les Viquitrobades a Sants, amb el suport d'Amical Viquimèdia, han tingut un esquema similar en totes les seves edicions, arribant a consolidar dues activitats que ocupen tot el dia. El matí està destinat a aquelles accions a l'aire lliure. Una ruta fotogràfica pel barri o una gimcana patrimonial que en aquest cas ens ha permès conèixer la història del Vapor Vell en un context de vaga general, són els elements que hem trobat més idonis, en aquesta última edició, per vehicular la difusió del nostre patrimoni amb la creació de nous continguts per la Viquipèdia.

A la tarda, es desenvolupà l'activitat d'edició i taller de Viquipèdia a la Biblioteca del Vapor Vell. Una marató que no només té l'objectiu principal d'ampliar els articles relatius al patrimoni cultural present al barri, sinó que a més, pretén donar suport a la recerca de la història local fent xarxa amb les veïnes. Per aquest motiu durant la jornada i també els dies previs, compartim el llistat d'articles que caldria millorar, mentre disposem lliurement d'una bibliografia de qualitat. La Marina, Zona Franca, Montjuïc, Sants, Hostafrancs, cooperatives, moviments socials, dones, patrimoni industrial, transports, són algunes de les publicacions que trobarem en la col·lecció local del Vapor Vell.

“El Viquiprojecte vol vincular el veïnat i la

Viquipèdia amb un doble objectiu: cultural i tecnològic”

Organitzar una Viquitrobada és relativament senzill, només necessitem una taula, connexió a internet i bibliografia relacionada. El que és complex, -i interessant alhora-, és fer traspasar els valors del món Viquipèdia per poder crear xarxa i coneixement lliure. Per aquest motiu, i amb la voluntat de consolidar el projecte a Sants, creiem oportú repensar els tipus d'activitats que hem estat fent fins ara i dirigir i englobar-les dins d'un Viquiprojecte vinculat al barri. Com? Tenim referents nacionals i internacionals que han treballat en l'àmbit territorial a través de la implicació de col·lectius i entitats locals. És a través d'ells que han construït

aquesta xarxa per apropar-se a la cultura a través d'una perspectiva propera i tecnològica.

Algun d'aquests exemples han estat: tallers d'edició per perdre la por a editar a la Viquipèdia, suport i activitats, no només a Biblioteques sinó amb la resta de col·lectius, viquiclubs, viquimaratons, treballs amb escoles, alliberament d'imatges i textos amb llicències obertes, etc. Als nostres barris ens sobren les eines que calen, només hem d'articular-nos i començar a caminar.

KOITON CLUB
ROSSEND ARÚS
BAR MUSICAL COOPERATIU

FO BAR
Cafes • Tes
Birres • Copes
Amanides • Tapas • Entrepans
El Barca en pantalla geocant
Exposicions • Terrassa
Plaça Osea, 12 - 08014 Barcelona
T. 691 55 65 28 • www.fo-bar.com

Taverna
la banya
- carrer Vallespir, 23 - Sants -

ESTAMPACIÓ SERIGRÀFICA
seriCIC
tèxtil i paper
Tintes Ecològiques
Serigrafia art-e-sana
Tirades PETITES (i grans)
serigrafiacic@opmbx.org
616 49 27 02
http://sericic.tumblr.com/
★ acceptem moneda social

MENÚ DEL DIA
BIRRES
PINTXOS
TRUITES
CÀTERINGS
BARRI
KOP DE MA
COOPERATIVA C/RIEGO, 4

Sara Medina Peris

Les dones existim, sí, però encara no se'ns veu. Totes sabem que hi som i que hi participem però ni se'ns mostra, ni ens veiem a nosaltres mateixes. Malauradament, continuem invisibilitzades. L'escassa representació que tenim en la majoria d'àmbits, ja sigui a les empreses, a la política, al poder judicial, a les universitats, a la televisió etc...és, com a mínim, alarmant. Un reflex pervers de la situació que ens envolta. O, si més no, una mostra més de com el patriarcat segueix imperant al seu aire sota una estructura social que, tot i que sembla que comença a fer-se ressò d'allò més evident, segueix fent patent una realitat palpable i ineludible que podria molt bé resumir-se en aquella frase que cantava Lluís Gavaldà amb Els Pets: «hi ha tantes coses a fer».

Seguint aquesta línia, doncs, és urgent la necessitat de que les dones estiguem presents no només en l'àmbit privat, si no també en l'àmbit públic i, sobretot, en els llocs on es prenen decisions importants que afecten a tots i totes. És rellevant que ens veiem a nosaltres mateixes per poder prendre consciència de quin és el nostre lloc al món, de manera que es potenciïn noves formes de relació per un costat, i nous models de distribució del poder, per l'altre. Per aquest motiu, des de La Burxa volem dedicar aquesta secció de l'«A Fons» a un concepte que, tal i com ens diu Sofía Castañón, és absolutament transformador: la genealogia. Hi ha un bon grapat de dones desconegudes que al llarg de la història han lluitat amb valentia, han generat idees i continguts i han transformat la realitat que ens rodeja, moltes vegades pagant-t'ho fins i tot amb la pròpia pell. Fer-les visibles, aleshores, és d'allò més rellevant i no es ceneix únicament a una qüestió de justícia i de memòria, si no també una qüestió de generació de referents.

Si les dones d'avui en dia no tenim referents clars i visibles dins la ciència, la tecnologia, la literatura o simplement referents dins la pròpia lluita -per posar únicament alguns exemples- pensarem, i no sense falta de raó, que no podem lluitar, que no podem escriure o que no podem dedicar-nos a la investigació científica o tecnològica.

Si tots els referents existents en la majoria de camps formen part de l'àmbit masculí, creurem que les dones no podem fer res de tot això i, com a molt, quedarem satisfetes amb la idea conformista de participar tan sols en un segon i mesurat pla -aquell que hipòcritament sembla que haguem ocupat tota la vida-. Per tant, considerem essencial reivindicar-ho, reivindicar-les i reivindicar-nos a nosaltres mateixes per exigir amb la veu ben alta que les vides femenines que han transformat -i que transformen- la societat comencin a ser visibles en el relat de la pròpia història: per no dubtar mai de que la història no l'han construït només homes, si no que hi ha participat tant homes com dones, per tenir present la importància que té el fet de saber que moltes d'elles ho van fer i ho van aconseguir i, sobretot, per conèixer-les. Tenir-les ben presents a la nostre quotidianitat ens servirà per empoderar-nos, per confirmar-nos que també podem fer-ho i per recordar-nos, dia rere dia, que no ens resignarem a mocar-nos amb mitja màniga.

En aquest edició, La Burxa té nom de dona i, per tant, hem volgut rescatar simbòlicament els seus noms a tots els carrers del barri de Sants amb l'objectiu d'analitzar-los i de veure si se'ls ha donat a totes aquestes dones el reconeixement i la vida que es mereixen.

★ el feminisme als carrers de Sants ★

Més carrers

- 1 Plaça de Sarah Bernhardt
- 2 Carrer Elena Girol
- 3 Jardí de Celestina Vigneaux
- 4 Passatge Montserrat de Andrés
- 5 Carrer de Munné
- 6 Carrer de Casteràs
- 7 Carrer d'Esteràs
- 8 Carrer de Rosès

● Carrer de la Saleta

Francesca Xavier de Saleta i Descatllar fou marquesa de Montsolís i propietària de terrenys a la zona al segle XIX.

● Passatge de Paca Soler

Propietària de terrenys a la zona també fou una de les actrius més populars de mitjans del segle XIX.

● Carrer de Violant Reina d'Aragó

Segona esposa de Jaume I el Conqueridor, amb qui tingué nou criatures. Va participar a la campanya contra la ciutat de València i al tractat d'Almirra.

● Carrer Santa Cecília

Màrtir i patrona dels músics, fabricants d'orgues o violins, poetes i cantants.

● Carrer de Maria Victòria

No queda clar si està dedicat a una propietària dels terrenys o a la reina i esposa d'Amadeu de Savoia. Si bé els franquistes batejaren el carrer al 39, el consistori del 1900 ja li donà aquest nom.

● Carrer de Dalmau

Josepa Dalmau i Rosell fou propietària i esposa de Antoni Daunas i Serra, teixidor de vels. Adquiriren els terrenys del carrer al 1855 i foren venuts, al 1875 pels seus fills, a Enric Cros i Isaac.

● Plaça Teresa Claramunt

Dirigent anarcosindical i obrera del ram tèxtil. D'activista i exiliada participà activament en la lluita pels drets de les dones a formar part de la vida política, social i econòmica.

● Carrer Jane Addams

Laura Jane Addams, reformadora. L'any 1889 fundà el Hull House i desenvolupà una activitat per a la millora social que li atorgaren el Premi Nobel de la Pau el 1931.

● Jardí de Celestina Vigneaux

L'oficina de Celestina Vigneaux, dissenyadora i arquitecta, fundada el 1939.

● Carrer de Verge i Filòsofs

Verge i Filòsofs, grup de dones que organitzava taules de debat i activitats culturals. La seva cançó més coneguda és 'Ara hi ha un nou món'.

Transformant les masculinitats

Bernat Marimon

Un dels efectes dels moviments feministes és el qüestionament dels models de masculinitat hegemònica i les seves conseqüències en la societat i el propi individu. La societat patriarcal no només crea uns rols de gènere en els que s'afavoreixen valors més associats a la masculinitat i es menyspreen valors més associats a la feminitat, sinó que crea uns ideals d'home i dona impossibles d'assolir perquè no arribarem mai a copiar-los del tot.

Des de la violència més evident i visible fins a altres formes més invisibilitzades com els micromasclismes, es troben en la manera en com ens expressem, pensem i ens relacionem en tots els àmbits de la vida quotidiana i social. Fer aflorar els privilegis i les relacions de poder que tenim interioritzats i normalitzats -dins les relacions de parella, familiars o en l'àmbit lúdic- permet afrontar aquestes tensions col·lectivament i generar eines per a combatre-les de manera personal.

Des de diferents moviments es busca la manera de treballar i reflexionar sobre aquesta construcció de la identitat en persones socialitzades com a homes, en són alguns exemples l'Associació Cúrcuma, Homes Igualitaris o Aliats del Feminisme.

Més enllà de xerrades i manifestacions, alguns d'aquests objectius s'articulen a través de grups de debat o tallers dirigits a homes. Els participants troben un espai de confiança on poder plantejar i debatre les dificultats i contradiccions de "ser un home". Són espais on reconèixer-s'hi a partir de les experiències pròpies i dels altres i prendre consciència com a homes dels privilegis adquirits dins d'una societat patriarcal, per a desprendre-se'n o compartir-los.

En aquests tallers es treballa la perspectiva de gènere oferint lectures -per exemple, *Ser home com a factor de risc. La masculinitat com a violència*, de Javier Omar Ruiz Arroyave, o *Micromasclismes*, de Luis Bonino Méndez-, debatent o en dinàmiques de grup com el "teatre de l'oprimit", on els participants experimenten vivencialment els conflictes a través de posar en escena una problemàtica concreta i buscar noves perspectives i resolucions.

Les sessions busquen que cada participant pugui aportar al grup les seves pròpies inquietuds per treballar-les en comú; des de la violència que generem al seguir els patrons masculins en les relacions fins la pròpia sexualitat o les situacions de poder de la vida quotidiana. Aquests grups no mixtes busquen resignificar les masculinitats des d'una vessant transformadora.

La TRAMA FEMINISTA DE SANTS proposa nomenar un carrer:

Justa Goicoechea Mayayo

Arribada a Barcelona als 11 anys, el 1915 va començar a treballar en una fàbrica tèxtil, sector al qual es dedicaria fins la seva jubilació. Al llarg de la seva vida coordinà militància i compromís polític, fou cap de la secció de dones i destacà en la seva lluita política. Lluità pel sufragi femení i per la incorporació de les seves companyes a la vida política. El gener de 1934 es va presentar en la candidatura com a única dona del seu partit en les eleccions municipals, on guanyàren per majoria absoluta, passant a convertir-se així en la primera dona regidora a l'Hospitalet de Llobregat. Va ser en aquests anys quan va començar la seva activitat com a redactora en revistes locals nacionalistes. En acabar la Guerra Civil espanyola fou empresonada per la seva activitat política a la presó de les Corts de Barcelona. En ser jutjada al cap de tres anys va ser absolta, però restà en llibertat condicional i li va ser prohibit treballar fins el 1943, any en que va tornar al sector tèxtil. El 1956 es jubilà, a l'edat de 60 anys. L'única activitat social en que participà després de la guerra fou la que desenvolupà al Casal dels Avis de Santa Eulàlia. Va morir al seu domicili del carrer Pareto, al barri de Santa Eulàlia de l'Hospitalet.

Nosaltres (a propòsit dels espais no mixtes)

Trama feminista de Sants

Als 60 James Brown canta "It's a man's world". Aquesta frase, tan comercial i tan estesa, no deixa de reflectir una realitat que, per contra, continua sent poc acceptada socialment: els homes són al centre de la nostra societat, deixant les dones relegades al segon pla. El llenguatge ens ho recorda dia rere dia: tot allò referent a la humanitat ho ha fet l'home. Home, sinònim d'humà; dona? Com diu de Beauvoir, dona és l'altra: allò que no identifica l'home, identifica la dona.

Educaades per ser dones, socialitzades com a nenes, ens ensenyen que, precisament, tot allò de nenes és superficial, superflu, estúpid. El judici social ens vol completament anul·lades. Ser massa femenina és de bleada, ser massa poc femenina és menyspreable. Hem de ser atractives, però sense traspasar els límits socials -si no, 'vaja guarra'. Hem de cuidar-nos, però sense arribar a ser febles com per caure en la pressió estètica; no siguis la típica nena tonta però

no et passis de repel·lent.

Davant d'aquest imaginari que ens vol anul·lades, nosaltres decidim existir. Creem espais de seguretat on, lluny de la mirada patriarcal aliena, connectem amb tot allò que portem a dintre. Tot allò que, des de ben petites, hem estat silenciand.

A la Trama feminista de Sants mantenim una organització no mixta on, a dia d'avui, sols participem dones. Els motius d'aquesta decisió son diversos: aquest tipus d'organització ens aporta, entre altres coses, aquest espai de seguretat a les assemblees i la possibilitat de treballar amb altres persones que comparteixen experiències semblants en relació al tema que ens ocupa. Aquestes realitats ens apropen a reconèixer les contradiccions del gènere i a prendre consciència sobre les desigualtats que vivim en la nostra pell.

Prioritzar en l'assemblea el subjecte feminitzat és posar sobre la taula els cossos femenins i les seves lluites, independentment i/o a la vegada entrelaçades amb les lluites de poder, classe o ètnia.

Evidentment incomoda. No podia ser d'altra manera perquè, la d'autoorganitzar-nos,

és un acció profundament transgressora. Nosaltres, en primera persona, ens estem negant a continuar anul·lades; nosaltres ens estem proclamant vives. Als nostres espais no mixtes, les dones estem construint el nostre propi imaginari: un on existim, un on tot allò que sentim i vivim té valor i té importància. Què implica això? Absolutament tot. Implica que les dones ens descobrim vives, vàlides; ens descobrim, en una paraula, subjectes. I el subjecte que s'autoreconeix com a tal no vol continuar callat ni un segon més.

Tot aquest coneixement i contracultura que es crea en els espais no mixtes, siguin del caliu que siguin, es trasllada a l'imaginari col·lectiu i comú amb els altres col·lectius. Ens fa créixer com a societat i com a grup de vida alternatiu a la societat patriarcal i capitalista davant la qual ens rebel·lem.

Així doncs, els espais de dones són l'expressió col·lectiva de cada dona que es descobreix viva, que se sap subjecte. Anem creixent, per dins en l'apoderament i, per fora, en nombre i força.

No parem, i seguim avançant.

El GRUP DE MASCULINITATS proposa per nomenar un carrer:

Maria Pilar Uriel

Jutjada al 1983 per injúries al Papa degut a unes pintades amb les dones del Casal de Dones de Sants en la visita del 1982.

Maria Pilar Uriel fou absolta mentre entre les seves companyes de Casal, presents a la sala, es corejava la frase "Ho vàrem passar de fàbula pintant!". Al dia següent, els diaris de la ciutat es feien resó de la notícia sota el titular "Feminista absuelta de supuestas injurias al Papa".

memoriadesants.blogspot.com.es/2009/01/el-papa-contr-una-dona-de-sants.html

Fa unes setmanes va créixer la família burxaire:

Per molts anys, Ray!

lacol
COOPERATIVA
D'ARQUITECTES

WWW.LACOL.ORG
C/CICERÓ 5, SANTS · 931720677
info@lacol.org

EnClau d'Espais Integrals SCCL
Assessorament i Disseny • Reformes
Integrals • Rehabilitacions Energètiques
Certificats d'Eficiència Energètica
Petites reparacions

Ptge. Toledo, 18 · baixos 1r · Barcelona
Tel. 930 180 869

info@enclaucooperativa.cat
www.enclaucooperativa.cat

CUINA DE BARRI

ESMORZARS
MENÚ AL MIDDIA
CARTA DE NIT
OPCIÓ VEGETARIANA
BEGUDES DE LA TERRA
CERVESES ARTESANES
CULTURA POPULAR

C/PREMIA 20, BAIXOS. 08014
SANTS. PAÏSOS CATALANS
93 422 16 13 WWW.TDK.CAT

Tens un negoci o ets una associació de Sants?

Col·labora i
anuncia't a
La Burxa

Per a més informació:
laburxa@gmail.com

RACÓ HISTÒRIC

Classes de crims o crims de classe (part II)

Agus Giralt

És el primer dia de juliol de 1855, la tensió es palpa a la ciutat de Barcelona i a tot el pla, però ens hem de remuntar una mica més en el temps. Fa quasi un any que els generals Leopoldo O'Donnell i Domingo Dulce van protagonitzar un *pronunciamiento* que va fer caure als moderats. A Barcelona i al seu pla els obrers van rebre el cop amb eufòria però, ben aviat, l'alegria es va transformar en ràbia cap a les selfactines.

El ludisme no era la resposta irracional que sovint s'ha repetit. La constant mecanització havia facilitat la precarització i la deshumanització del treball. Dones, homes i nens es veien lligats a un estricte control a les fàbriques, a tasques perilloses i a horaris inhumans. L'arribada de les filadores selfactines al Vapor Vell havia incrementat aquesta precarització. En endavant, un únic operari podria filar molts fils a la vegada, un fet que enviava molts treballadors al carrer. No és d'estranyar que els obrers arremetessin contra les màquines i, encara menys, que això succeís justament a fàbriques com el Vapor Vell o l'Espanya Industrial, dues pioneres en la introducció de maquinària.

Després d'aquest brot ludita, les protestes van seguir entre filadors i teixidors en forma de vaga pacífica i aviat en va destacar una figura, Josep Barceló, de la Societat de Filadors i Teixidors de Cotó. Un personatge carismàtic que va fer entrega al capità general un document sol·licitant la prohibició de les selfactines. Una petició obrera que, per a indignació de la burgesia,

VERÍDICA RELACION

ROBO HORROROSO

que en la noche del 29 de Marzo del presente año, cometieron en una casa de campo llamada *San Jaume* en el partido de Tarrasa, una pandilla de ladrones, disfrazados de mozos de Escuadra.

finalment va ser acceptada.

Però la victòria obrera va convertir a Josep Barceló en l'enemic públic número ú, una figura incòmoda per als industrials que veien com l'associació obrera, alehores prohibida, prenia força. Al maig de 1855, un grup d'homes, fent-se passar per Mossos d'Esquadra, van assaltar un mas a Olesa de Montserrat, torturant i matant al propietari. Un crim escabros que va omplir les pàgines dels diaris i dels romanços. La història perfecta per involucrar a Barceló, qui va ser jutjat i ajusticiat després d'un procés ple d'irregularitats. Poc després, el 21 de juny de 1855, el capità general Zapatero prohibia les associacions obreres.

I així, arribem de nou al primer dia de juliol de 1855. La tensió es palpa a la ciutat de Barcelona però no sembla un dia diferent després d'un any tant agitat. A Sants, Joan

Güell ha abandonat el Vapor Vell i ha fugit cap a Nimes amb terror per la resposta que els obrers poden donar a l'assassinat de Barceló i a la prohibició de les associacions obreres. Per posar-se al front de la fàbrica ha arribat de Madrid Josep Sol i Padrís, mà dreta de Güell, president de la Junta de Fàbriques de Catalunya i director del Vapor Vell.

Però, davant la sorpresa dels industrials, el dia següent els obrers de tota Catalunya no assistiran a la feina i es declararan en vaga sota la consigna "Associació o mort!". Una vaga que serà pacífica però que a Sants tindrà un episodi luctuós: un grup d'obres dirigiran a la fàbrica i, després d'una discussió, mataran d'un tret a Sol i Padrís i feriran amb un ganivet a Domenec Ramis. Una vaga que durarà fins al 11 de juliol i que es considerarà la primera Vaga General.

FOGONS DE TEMPORADA

Peixos estrangers

Núria May Masnou

Són diversos els articles, les veus i opinions que han estat últimament parlant sobre la idoneïtat del consum de diverses tipologies de peix, sobretot en l'àmbit dels menjadors escolars. Segurament us sonen els noms de tilapia, panga, perca, etc. i potser molts de vosaltres els heu deixat de comprar i/o menjar. Recordo fa uns 15 anys, quan la perca, que la venien per mero, va arribar de forma habitual a les peixateries. Els cuiners la compràvem i l'arrebossàvem orgullosos servint-la amb una bona salsa per sucari, les mares la donaven als seus fills encantades, era ideal: un peix blanc, de textura suau, sense espina i, a més a més, barat. Han canviat moltes coses durant els últims anys i una és el pensament, que ha esdevingut tendència, que proposa que el consum de proximitat és segurament el més sostenible, econòmic, social i ecològicament, i per tant el més recomanable a l'hora d'alimentar-nos. Però hi ha altres polèmiques que envolten el consum d'aquests peixos que vénen de lluny: toxicitat relacionada amb metalls pesants i altres agents nocius, una microbiologia poc apropiada? El Departament de Salut i l'Agència Catalana de Seguretat alimentària es basen en l'adequació d'aquests criteris -podríem anomenar-los burocràtics- per acceptar el consum d'aquests peixos en menjadors escolars, titllant les espècies anomenades com a font de proteïna animal de qualitat, baixes en greix i colesterol. Ells mateixos saben que la investigació va molt per davant de les normatives però, llei en mà, segurament tenen raó.

Però, jo em pregunto: quin és el model d'alimentació que els estem ensenyant als nostres fills? Com deia Paulo Freire, tot

acte educatiu és un acte polític; i el peix que consumeixen els nostres fills a l'escola, i a casa, ens ensenya una manera de relacionar-nos amb el menjar, amb els aliments -plantes i animals- que utilitzem per a nutrir-nos. Segurament hi ha opcions més properes, que no contribueixen a l'explotació dels treballadors que gestionen la seva pesca i que no generen una petjada de carboni tant impactant derivada de la manipulació i transport del peix. Segur que també existeixen opcions menys contaminants, que no empobreixen les aigües i els sòls que són hàbitat d'aquests animals i que probablement no generen un sofriment derivat de les malalties o disfuncions metabòliques que puguin patir. Amb el convenciment que no hi ha prou peix per a alimentar-nos a tots si en volem menjar sovint i en quantitat, potser és que n'hem de menjar menys però l'hem de menjar de proximitat i de qualitat: reconeixent-ne la procedència i la forma. Potser hem de deixar de comprar i menjar succedanis de peix, arrebossats o no, que venen envoltats en plàstics i en caixes de cartró de colors, poc peix contenen aquests preparats, però si la seva elaboració n'usa en part, de quins peixos s'obté? Potser hem d'adequar les quotes a la pesca i a la saviesa de mar i pescadors, i deixar de tirar peixos morts, o no declarats, per la borda del vaixell? Són moltes les qüestions sense resposta, i la solució al problema segurament complexa i multifactorial, però és el coneixement de la realitat i la demanda col·lectiva, el que està provocant que alguns menjadors escolars hagin eliminat aquestes espècies del seu menú i que, tot i que tenint en compte les dificultats culinàries que se'n poden derivar, hagin apostat per espècies més properes, més conegudes i per tant, segurament, més sostenibles. De nosaltres depèn.

VIDES DE BARRI

Entrevista a Nicola di Palo

Sara Medina Peris

Nicola di Palo és un jove investigador que viu a Sants. És de Mondragone, un poble del nord de Nàpols, i ja des de ben petit es va interessar pel món de la ciència. Arribat el moment, va estudiar Física a la Universitat «La Sapienza» i va fer un Màster en Física de la Matèria mentre donava classes de repàs per poder-se guanyar la vida i gaudir dels plaers que atorga una ciutat com Roma. Va ser aleshores quan es va adonar de que el que l'interessava de veritat era dedicar-se a allò que encara mai s'havia fet, a

allò que mai ningú havia entès. Amb aquesta idea, va conèixer l'«Institut de Ciències Fotòniques» (ICFO) de Barcelona i actualment hi està fent un doctorat internacional.

Ens explica que a ICFO hi treballen persones de tot el món amb l'objectiu comú de descobrir coses noves -a cinc minuts de la platja de Castelldefels!-. Nicola estudia un dels fenòmens més ràpids de la naturalesa: la interacció entre electrons. El seu laboratori disposa de làsers d'alta potència i, tot i que de moment no existeix una aplicació directa, creu que en un futur aquests estudis podrien, per exemple, servir per

crear panells solars més «eco-friendly» i més eficients.

Tot i que se sent feliç i afortunat de treballar del que és la seva passió, reconeix la precarietat existent dins el món de la investigació: «dels 25 als 40 anys passarem per 4 o 5 països diferents abans d'aconseguir una plaça fixa a cap lloc. Idees com muntar una família, mantenir amistats o participar en projectes a llarg termini es converteixen en objectius complicats. Així, molts deixen la investigació per dedicar-se a feines com la informàtica o el professorat».

Si bé l'idea inicial de viure a Sants va ser la posició estratègica del barri per arribar a ICFO,

Nicola ens comenta que, sense dubte, s'ha revelat com l'elecció perfecta. Ens explica que mai hagués viscut al centre -no suporta el turisme «non-stop»- i que, tot i que Gràcia i Poble sec podien ser bones opcions, la cervesa de Plaça Osca el va acabar de convèncer: «és un lloc preciós on gaudeixo de la tranquil·litat, ben lluny del trasbals de la ciutat». Freqüenta tant el Mercat de Sants com el d'Hostafrancs, juga a bàsquet al Parc de l'Espanya Industrial i li encanta que el coneguin com «l'italià que viu a Sants» i no com una persona més que es troba tan sols de pas. Considera Can Batlló el melic cultural i social del barri: «les jornades obertes

per famílies, les diverses xerrades sobre temes d'actualitat o la Xarxa d'aliments són projectes d'avantguarda social», comenta.

TEATRE

Wasted

de Kate Tempest

Paula Catalan Gasulla

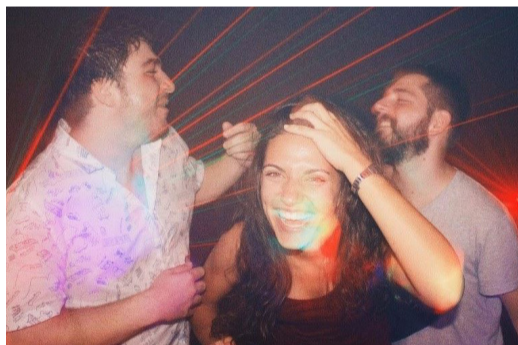
El primer que crida l'atenció en entrar a la sala és que no hi ha escenari. Tan sols un altaveu al centre i llums fluorescents per sobre el públic que, disposat en hemicicle en cadires a peu pla, espera a un pam dels actors l'inici de l'espectacle.

Comença l'obra i ens reparteixen cerveses: ens anem de festa de la mà de la Carlota (Sandra Pujol), l'Edu (Xavier Teixidó) i el Dani (Oriol Esquerda) en la nit que celebren el desè aniversari de la mort del seu amic de joventut. Amparats per les drogues i el tecno pretendran fingir que tot va bé mentre amaguen a les espatlles els fracassos personals en els intents d'adaptar-se als convencionalismes de la vida adulta.

Al llarg de l'obra, les escenes s'aniran succeint pels diferents racons que, només amb l'ajuda de la música i d'un encertat tractament lumínic, es transformaran immediatament en un parc, un cafè o una discoteca. Els actors van i venen entre les files de seients, parlant per sobre dels nostres caps i interpel·lant-nos directament.

El més significatiu de la proposta d'Íntims Produccions dirigida per Ivan Morales és el treball vocal i físic dels actors, per al qual han comptat amb l'assessorament de Pau Llonch (At-Versaris) i Los Corderos. Hi ha moments de ritme brillant on els personatges intercalen frases soltes gairebé en un exercici de parla automàtica que, gràcies a l'adaptació de Martí Sales del text original de la mc britànica Kate Tempest, aconsegueixen apel·lar a l'imaginari comú i ens arrencaran més d'un somriure.

Fins el 12/03/17 a la Sala Beckett

MÚSICA

Namina "Ígnia" (microscopi 2016)

Pep Rius

Namina és el nom artístic de Natàlia Miró do Nascimento, qui acaba de publicar el seu segon treball discogràfic *Ígnia* (microscopi 2016) després del seu debut amb *Orlando* (microscopi 2014).

Aquest nou treball presenta un bon contrast amb el primer, molt més acústic. Obre el disc amb "I don't Know" un tema interpretat junt amb Jaume Pla "Mazoni" amb una clara intenció rock: la banda sona contundent i resulta tota una declaració d'intencions, de voluntat de canvi. El segueix "Wet", un tema amb instrumentació acústica però amb presència rítmica que recorda a la Fiona Apple de *Extraordinary machine*.

En aquest disc la personalitat de Namina brilla cada cop amb més intensitat. És genial descobrir artistes nous amb coses a dir i esperit explorador: poder sortir dels límits estilístics que, cada cop més, s'imposen en el panorama català. I, en aquest sentit, Namina exprimeix les

possibilitats i cerca noves formes dins la seva proposta. Aplaudeixo el risc! A "L'esquellerinc", per exemple, experimenta amb la veu posant-hi un filtre en tota la primera part de la cançó per explotar a la segona! La banda torna a recuperar un paper intens; destaco la feina de la guitarra, que va creant dissonàncies al límit del *feedback*.

A "Sem prestar Atenção", una *intro* que remet a música japonesa minimalista dona pas a una melodia preciosa en brasiler que vira cap a paisatges melòdics més angoixants... sempre arriscant. I això es repeteix al llarg del disc, un disc de risc i atrevit on Namina va més enllà. A "Oh, Man!" flirteja amb l'estètica de cabaret o, fins i tot, de musical; l'interpreta amb moments quasi parlats a l'estil del Tom Waits de l'època *Swordfishtrombon* i, de sobte, al mig de la cançó, opta per una sortida quasi pop ben fosca. Experiment rere experiment, Namina ens va transportant dins del disc. "Violeta" és, de nou, una cançó en portuguès amb sonoritats de cançó clàssica popular, a la manera d'un estrany Veloso gòtic, sigui per

l'idioma o bé per l'instrumentació. Ens torna a remetre a certs aires cabareters i és que, tot plegat, em sembla una mescla espectacular. "Strange dead fish" podria ser una havanera gòtica -vaig tenir la sort d'assistir a una de les primeres interpretacions en directe i és una cançó estremidora. La inspiració d'aquest "estrany peix mort" neix a partir de la imatge colpidora d'un home mort a les platges intentant arribar a la costa, el drama dels qui fugen de les guerres. I és que tot el treball de Namina està impregnat de les lluites que, com a dona i artista, s'han de lliurar cada dia en la nostra societat.

"Feed me" pren forma negroide de la música més ballable, "La dona refulgent" tira mà d'energia i assalta formes a lo Talking Heads i acaba de tancar el disc amb formes bossanovianes que remeten a mil coses alhora, des de Puntí fins a Harvey (de nou). I és que Namina és una artista enorme que troba la manera de destil·lar-ho tot amb una veu pròpia i això, com diuen a casa meva, "no és moc de pav".

POESIA

Tot és massa

per Heura Sales

Del res al tot
si desaparenc.
I del tot a res
quan me'n desparenc.

Res és tot
i tot és massa.

I si de tot en fem miques?

Un tros de tot
per totes
i aprenc
del que desparenc.

VINYETA

Cobi

per Agus Giralt

COL·LECTIUS DEL BARRI

ACCIÓ LLIBERTÀRIA SANTS

Adherida a la Federació Anarquista de Catalunya (FAC)
CSA Can Vies
Dimecres a les 19.30h a Can Vies
acciollibertariasants@riseup.net
@AccLibSants

ARRAN SANTS

Organització juvenil de l'esquerra independentista
http://arran.cat/
sants@arran.cat
@ArranSants
c/Muntadas, 24

ASSAIG DEL COL·LECTIU DE TEATRE LA CUENTISTA

Col·lectiu de teatre
Dijous de 16h a 20h
C/ Violant d'Hongria, 71

ASSAIG CORAL EL CORCÓ D'ALPS

Coral revolucionaria
Dijous de 21:30h a 23h
corco.d.alps@gmail.com
@CorCodAlps
C/ Violant d'Hongria, 71

ASSEMBLEA ATENEU LLIBERTARI DEL POBLE SEC

Col·lectiu llibertari
Divendres a les 19h
https://ateneullibertaripoblesec.wordpress.com/
ateneullibertaripoblesec@gmail.com
C/ Violant d'Hongria, 71

ASSEMBLEA ESCOLA ARCÀDIA

Centre educatiu autogestionari
Divendres a les 19h
http://ludus.org.es/ca/arcadia
arcadiacanbatllo@gmail.com
@EscolaArcadia
C/ Violant d'Hongria, 71

ASSEMBLEA FAMILIARS ATUREM EL PARLAMENT

Grup de suport dels familiars de persones detingudes a l'Aturem el Parlament
Dimecres a les 19h
@FParlament
C/ Violant d'Hongria, 71

ASSEMBLEA GROGA DE SANTS

Assemblea de la comunitat educativa -mestres, famílies i alumnat- per defensar la qualitat de l'educació pública.
assembleagrogasants@blogspot.com
assembleagrogasants@gmail.com
@AssGrogaSants

ASSEMBLEA SALVEM LES PENSIONS

Espai de defensa del sistema Públic de pensions
Dimecres de 18:30h a 20:30h
https://salvemlespensions.wordpress.com/
salvemlespensions@gmail.com
@Salvemlespensions
C/ Olzinelles, 30

BIBLIOTECA POPULAR JOSEP PONS

Biblioteca de la xarxa de biblioteques socials
Matins: dilluns, dijous, divendres i dissabtes de 10h a 13h
Tardes: dilluns, dimarts i dijous de 17h a 20h i divendres de 18h a 21h.
Tancat: dimarts matí i dimecres tot el dia
https://bibliotecacanbatllo.wordpress.com/
biblioteca@canbatllo.org
@bibliotecacanbatllo
C/ Constitució, 19
C/ 11 de juny de 2011

BIBLIOTECA SOCIAL MATEO MORRAL

Biblioteca de la xarxa de biblioteques socials
Dilluns de 17h a 20.30h
http://bmmorral.org/
lateneu@gmail.com
C/Maria Victòria, 10

CAN BATLLÓ

Espai veïnal autogestionat
Dilluns a dijous de 10h a 13h i de 18h a 21h
Divendres de 10h a 13h i de 18h a 22h
Dissabtes de 10h a 21h
https://www.canbatllo.org/
@CanBatllo
C/ Constitució, 19
C/ 11 de juny de 2011

CASAL INDEPENDENTISTA DE SANTS

De dilluns a divendres de 18h a 23h
https://cis-jaumecompte.cat
@cis.jaumecompte
c/Muntadas, 24

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DELS MOVIMENTS SOCIALS

Arxiu de documentació dels moviments socials
Dilluns, dimarts i dijous de 17h-19h
http://arxiu.laciutatinvisible.coop/
arxiudelaciutat@gmail.com
C/ Constitució, 19
C/ 11 de juny de 2011

CENTRE SOCIAL DE SANTS

Associació de veïns i veïnes de Sants
Dilluns a divendres de 10h a 13h i de 18h a 21h
http://www.centresocialdesants.org/
csocialsants@gmail.com
C/ Olzinelles, 30

COLLA BASTONERA INFANTIL

Grup de cultura popular per infants
Divendres de 18:30h a 19:30h
Cada 15 dies
C/ Olzinelles, 30

COLLA BASTONERA

Grup de cultura popular
https://collabastonerasant.wordpress.com
collabastonerasant@gmail.com
c/Muntadas, 24

COL·LECTIU ETCÈTERA

Grup de debat i revista
Dimecres de 19h a 21h
http://www.sindominio.net/etcetera/
etcetera@sindominio.net
C/ Violant d'Hongria, 71

COOPERATIVA DE CONSUM PANXA CONTENTA

Grup de consum crític
Dijous de 19h a 22h
https://panxacontenta.wordpress.com/
C/ Violant d'Hongria, 71

CSA CAN VIES

Centre Social Autogestionat
Assemblea dimecres a les 19h
Kfeta dimarts i dijous de 18h a 22h
https://canvies.barrisants.org
canvies@gmail.com
@SomCanVies
C/ Jocs Florals, 40-42

ENDAVANT SANTS

Organització Socialista d'Alliberament Nacional
http://www.endavant.org/
@EndavantSants

ESPAI ARTS

Col·lectiu d'artistes
Dijous de 10:30h a 13h
@ArtsCanBatlló
C/ Constitució, 19
C/ 11 de juny de 2011

ESPAI COMUNITARI DE FORMACIÓ PERMANENT

Projecte d'educació de persones adultes. En construcció col·lectiva.
espaicomunitariformaciopermanent.wordpress.com
espaicofope@gmail.com
@aprendreXviure

ESPAI OBERT

Centre Social Autogestionat
Dilluns a divendres de 18h a 21h
http://espaiobert.org/
@SantsEspaiObert
C/ Violant d'Hongria, 71

FUSTERIA COL·LECTIVA

Taller de fusteria comunitària
Taller obert: dilluns de 10h a 13h i de 16h a 19h
Taller comunitari: dimarts de 10h a 13h i de 16h a 19h
C/ Constitució, 19
C/ 11 de juny de 2011

GRUP D'HABITATGE DE SANTS

Col·lectiu pel suport mutu davant les problemàtiques d'habitatge
Diumenge a les 19.30h
C/Maria Victòria, 10

HORTET DE LA FARGA DE SANTS

Noguera Pallaresa 27, persiana metàl·lica
hortetdelafarga@gmail.com
Hivern: diumenges al matí

JÓVENS DE LES TERRES DE L'EBRE

Col·lectiu per la defensa del territori
Dijous a les 20h
http://jovensebre.blogspot.com.es
@Jovens_Ebre
C/ Jocs Florals, 40-42

LA BURXA

Periodic de comunicació popular
Primer dimarts de mes a les 21h
laburxa@gmail.com
@laBurxa

LA GUERXA

Espai de salut
Dilluns a les 20h
@LaGuerxa
espaisalutcanvies@gmail.com

LA NAU

Espai familiar
Actualment tancat per obres d'acondicionament pel fred
lanauespaifamiliar@gmail.com
@La_Nau
C/ Constitució, 19
C/ 11 de juny de 2011

LA PAH

Plataforma d'afectats per la hipoteca
Acollida i Assessorament col·lectiu: dilluns 18h
Emplenar fitxes: per confirmar
Assemblea de PAH Barcelona dimarts 18h (atenció a estudiants: dilluns a les 17:00 al local)
c/ Leiva, 44

MALABARISTES INEXTREMIS

Taller de malabars
Dimecres de 18h a 20:45h
Can Batlló
C/ Constitució, 19
C/ 11 de juny de 2011

NEGRES TEMPESTES

Col·lectiu llibertari per l'alliberament dels pobles
http://negrestempestes.cat
negrestempestes@gmail.com

PUNT D'INFORMACIÓ LABORAL

Assessorament laboral
Dilluns de 18:30h a 21h
COS Barcelonès
C/ Muntadas, 24, baixos

ROCÒDROM

Obert dilluns dimecres i divendres de 18h a 21h
Neteja col·lectiva dimarts de 18h a 21h
Dones escaladores dimecres de 10h a 13h
C/ Constitució, 19
C/ 11 de juny de 2011

SANTS. TV

Televisió comunitària de Sants
http://sants.tv
contacte@sants.tv

TALLER COL·LECTIU D'INFRAESTRUCTURES

Taller d'infraestructures col·lectiu
Dimecres de 10h a 13h i dissabte de 10h a 14h
C/ Constitució, 19
C/ 11 de juny de 2011

TALLER OBERT DE MOBILITAT

Espai d'autoreparació de vehicles
Dimecres i dijous de 17h a 20h
Divendres 10h-13h
C/ Constitució, 19
C/ 11 de juny de 2011

UNIVERSITAT LLIURE A SANTS

http://sants.unillure.cat
unillure@gmail.com

Si trobes a faltar el teu

col·lectiu et pots posar en

contacte amb nosaltres a:

laburxa@gmail.com

Segueix, llegeix i difon
La Burxa!

Segueix-nos a la xarxes i podràs
descarregar l'edició digital

/laburxa

@laburxa

Sergi i Arnau Casal de Joves de Sants

CASAL DE JOVES DE SANTS

Quedo amb en Sergi i l'Arnau dissabte a mig matí i tots tres encara fem cara d'adormits. Demanem uns cafès i un suc i seiem en una taula buida. Pel bar de Can Batlló se sent un soroll de trepant. No ens molesta gaire. Hem quedat per a parlar sobre el Casal de Joves de Sants i per a que m'expliquin quin és l'estat del projecte, com han arribat fins on són i cap a on encaren el futur més immediat. Els ensenyo la gravadora i la poso en marxa.

Oriol Barras

Com està el casal, en general, més enllà de l'espai físic?

A: Quan vam començar fa un any a les assemblees érem vintanta persones. Entenem que va ser el boom inicial. Ara s'ha estabilitzat i des de l'estiu som unes vint persones a les assemblees. Ara comença a haver-hi un grupet de persones que van tirant el casal endavant.

S: Una cosa més important és que són vint persones o vint-i-cinc, entre vint i trenta, però no són sempre les mateixes, sinó que un dia vénen unes un altre dia vénen les altres. O sigui que en realitat vol dir que n'hi ha més, l'únic que no sempre totes poden venir.

El grup és divers, transversal?

A: Sí. És un conglomerat de persones de diverses entitats i persones que no són de cap entitat. També és veritat que les persones que componen l'assemblea no són una representació de tot el jovent de Sants. Per exemple, costa trobar gent migrant.

Com s'organitza el que podríem dir grup motor?

S: Hi ha una comissió que té interlocució amb el districte. Pel moment del paper, hem preferit que siguin sempre les mateixes persones. Perquè no es perdi la informació. Quan hem fet trobades o visites a la Model hem anat rotant i qui prepara l'ordre del dia també va rotant.

A: La gent tendeix a posar-se a fer les coses en les que té més

experiència i està més acostumada. Però està sortint força espontani. La gent es posa més al que més li agrada perquè li engresca més. En una de les assemblees del principi, els seus ismes en vam dir, sí que vam parlar una mica més sobre com funcionar, vam decidir, per exemple que seríem assemblearis. Però crec que ha vingut d'una manera natural. Fins que no coneixes les persones no crees les pròpies dinàmiques de com funcionar.

Heu pensat en quin serà el model del casal?

A: El model del casal encara no està definit del tot. Voldrem que el casal sigui simplement un espai i hi hagi diversos grups que puguin organitzar per exemple xerrades sobre gènere, o volem que el casal es posicioni com a tal i no a través de grups només? Encara no ho hem pensat.

S: Al principi vam parlar sobre com abordar la identitat del casal. Però de moment, està una mica apartat. Ara el focus és tenir l'espai. Tenim un document redactat de la feina que s'ha fet i d'aquí poc l'hem de recuperar, però està bé que el casal, a més de muntar activitats tingui la seva identitat, que hi hagi alguna cosa més al darrera.

I ara sí, el local on serà?

S: A l'antiga Cooperativa Model del segle XX del barri de Sants. De moment la planta baixa. Una part del local està compartida amb la Federació de la Festa Major de Sants.

Teniu alguna previsió per a l'entrada?

S: El que sí que vam quedar era que la segona quinzena de febrer tanquéssim el contracte de cessió. El districte tampoc té necessitat d'allargar-ho. Estem esperant la proposta de data per arribar a un acord i en la propera sessió jo crec que es pot tancar. Portem tres reunions amb el districte i hem anat bastant per feina, tot i que és un procés bastant lent.

A: Segons el districte, les obres acabaran a l'estiu i ja entrarem. Però sabem que les dates a vegades... Em vaig quedar amb una frase bastant representativa: «Anem més ràpid del que acostumem a anar, però més lents del que voldríeu».

Heu hagut de fer una proposta molt específica, heu signat algun document?

A: El que tenim sobre la taula és un contracte de cessió d'ús en precari, que no garanteix una estabilitat i en qualsevol moment et poden fer fora.

S: Encara no està qualificada com a equipament, està qualificada com a zona verda. Ho han de requalificar. Però no és només perseguir el districte. El que busquem és una proposta que sigui el màxim d'inclusiva amb les veïnes. És un dels punts clau. Vam pensar una proposta que era la Taula Veïnal. Preveu que les activitats que puguin provocar problemes s'acordin a la taula de veïnes i d'aquesta manera consensuar-les amb elles. Quan vam fer la presentació, ens vam trobar i ens vam passar els números.

La situació de cessió en precari em recorda a la situació de la Casa del Mig.

S: De fet, és el mateix cas que el de la Casa del Mig, perquè l'edifici s'ha de reformar. Però creiem que és un projecte sòlid i el fet d'haver parlat amb les veïnes és un punt positiu. També ens han entrevistat a Sants 3 Ràdio, el procés que ja hem engegat a les

escoles, tota aquesta feina, això és el que fa falta. S'ha de fer el màxim de feina de formigueta, mostrar el projecte al barri i seguir treballant.

A: Si hi ha cent cinquanta joves fent activitats allà i de cop es troben sense poder-ho fer, no existeix aquesta possibilitat.

I sobre els projectes d'activitats que s'hi podrien fer, us han arribat propostes de gent interessada o és massa d'hora?

A: Pensa que ara estem fent sobretot assemblees burocràtiques per aconseguir altres coses burocràtiques. Tenim un estudi del jovent de Sants on preguntàvem què volia la gent per al casal. Vam rebre entre tres-centes i quatre-centes respostes. Sí que hi ha gent interessada en fer coses similars, però ara el que falta és agrupar aquesta gent per quan sigui el moment que tot comenci a funcionar. Un dels problemes que tenim és amb l'espai. No tenim l'espai com per dur a terme totes les propostes.

Us sentiu recolzats pels diferents col·lectius? Heu establert vincles amb altres generacions que també van treballar per al Casal de Sants?

S: Bé, directament no hem tingut cap contacte amb les persones que havien tingut l'experiència prèvia. L'Agus Giralt es va acostar a nosaltres a la primera i la segona reunió. Ens va explicar una mica com havia anat. A part, ha fet dues o tres entrades molt bones al seu bloc. [a les xarxes] posen comentaris d'ànim i suport. Comentaris que compartim. Jo estic fent alguns torns de barra a Can Batlló i la gent em pregunta: «Què el casal de joves? Com va? Quan entreu?». Gent que vol que el pas es faci.

Voleu afegir alguna cosa?

A: Volem fer una crida a tot el jovent de Sants a que s'animi a venir a l'assemblea, que mans en faltaran sempre.

.....
[@casaljovesants](https://www.facebook.com/csj)

★COLUMNA VIOLETA

Prou agressions masclistes

Redacció Burxa

Quan es parla d'«agressió» es fa referència, no tan sols a la violència física que un subjecte exerceix sobre un altre amb la intenció de causar-li dolor, si no a qualsevol acció que sigui contrària als drets d'una persona. La definició és, en aparença, clara i senzilla. Tanmateix, les dones patim agressions per raó de sexe més sovint del que podríem pressuposar.

Tot i que dins l'imaginari col·lectiu encara existeix l'idea que el terme «agressió sexual» fa referència als casos més greus -amenaces, violència física, violació-, el concepte va molt més enllà i engloba aspectes com el contacte corporal no desitjat, la insistència, o qualsevol actitud intimidatòria, degradant o ofensiva.

Seguint aquesta línia, cal tenir present que qualsevol tipus d'assetjament sexista pot suposar una situació límit per la persona agredida i, moltes vegades, la manca de grups de suport dins dels mateixos col·lectius afavoreix el silenci de la víctima. De la mateixa manera, la descoconeixença de la pròpia temàtica dins la col·lectivitat és un altre factor clau per a la invisibilització del conflicte. En aquest sentit, es fa patent la urgència de treballar conjuntament tant protocols de prevenció per evitar comportaments sexistes, com programes de conscienciació: jornades reflexives, accions al carrer, teatre de l'oprimit o humor feminista són només alguns exemples d'iniciatives que poden ser útils per sensibilitzar-nos amb la problemàtica.

Tenir les eines suficients per detectar quan s'està produint una agressió sexista és essencial, però també ho és aprendre a reaccionar-hi correctament, ja sigui com a víctima, com a espectador de l'agressió o com a integrant del grup de suport.

Una vegada una agressió ha sigut denunciada públicament, considerem imprescindible no culpabilitzar mai a la víctima, acompanyar-la en tot el procés i vetar l'entrada de l'agressor en els espais comuns del barri. És a dir, prioritzar sempre la comoditat de les afectades. Seria interessant, a més, establir protocols que proporcionin eines d'actuació per poder fer un seguiment posterior de l'agressor i, de la mateixa manera, implementar les bases que afavoreixin un procés de resolució conjunta eficaç.

És d'allò més important que ens hi impliquem i que, entre tots i totes, trobem solucions. Evitem que aquestes situacions segueixin succeint.